

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canoniarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus I. Quid, & quotuplex sit Bigamia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

tur, quòd talis devotionis fervore accensus plurimum capiat Clericali Charactere insigniri, ut videri potest apud Corradum in allatis formulis, supplicationum. Illud ad extremum nota, Ordinatam cum occulto defectu (v. g. quòd in cunis sectus

fit vel per injuriam, vel vim castratus &c.) non teneri testes sibi abscessos (ut vulgo falsò opinatur) secum deferre; sic Abbas in c. ex parte, h. t. n. 1. Covar. in Clem. unic. eod. p. 1. n. 5.

* * *

QUÆSTIO XXI.

IN TITULUM XXI. DE BIGAMIS NON ORDINANDIS.

2251. **B**igamos esse irregulares, communis docet; hanc tamen irregularitatem non provenire à Jure Divino (ut voluerunt Franciscus Turrianus l. 1. advers. Magdeburgens. c. 1. Socinus in c. ad audientiam, de Homicid. n. 2.) sed à Jure Ecclesiastico, docet cum communi D. Thomas in 4. dist. 29. a. 1. nam, licet Paulus, & alij Apostoli statuerint (quia illo ævo non facile reperiri poterant Christiani cœlibes, Sacerdotio idonei) eos saltem, ex viduis assumi, qui unius duntaxat fuissent uxoris Viri (quam prohibitionem amplexi fuerant Ecclesiæ Patres in Concilio Nicæno, & alijs sæculis subsequenter celebratis) hoc tamen non fecerunt ut promulgatores Evangelij (qua constituebatur jus Divinum) sed tanquam Prælati Ecclesiæ, & Pastores animarum, sancito duntaxat jure positivo, ut exponit Sotus in 4. dist. 27. q. 3. a. 1. propter quod non semel ipse Paulus præmonerat, se, non autem Dominum, præcipere, ut habetur 1. Cor. 7. quibus positus:

ARTICULUS I.

Quid, & quotuplex sit Bigamia?

2252. **B**igamia, prout hic accipitur, est irregularitas, orta ex defectu perfectè significandi, quod significat Sacramentum matrimonij; triplex est, vera, interpretativa, & similitudinaria, seu metaphorica. Bigamia vera, seu propriè dicta est, cum quis successivè cum duabus uxoribus matrimonium validè contraxit, & consummavit, c. debitum h. t. c. acutus, c. deinde, c. qui sine, dist. 20. 1. sive id fuerit ante, sive post Baptismum susceptum; Sanchez l. 7. de matr. D. 83. n. 9. Interpretativa est, quæ secundum juris interpretationem, seu fictionem Bigamia censetur; Sic Desselius hic §. 4. & c. si quis viduam, c. precipimus, dist. 34.

c. si quis viduam, dist. 50. & c. quisquis, dist. 84. Bigamiam autem similitudinariam dicunt esse, cum quis contrahit, & consummat matrimonium de facto, non de jure, propterea, quòd ob votum continentix, quod habet, invalidè contrahat, utpote jam Spiritualiter conjunctus Christo per ejusmodi votum; sic Desselius, h. t. num. 5.

Not. autem Bigamiam interpretativam juxta Sanchez cit. D. 84. & alios, juris interpretatione, contingere in quatuor casibus. Primus est, quando quis in uxorem duxit viduam à priori Viro cognitam, vel ab alio prius extra matrimonium corruptam, si cum ea matrimonium consummavit, c. Maritum, dist. 33. & alibi passim; secundus, quando quis duxit Virginem; & eam post adulterium cum alio commissum, carnaliter cognoscit, etiam ignorans ejus adulterium, c. si cujus, cum seq. dist. 34. tertius est, quando Clericus post mortuam primam uxorem, quam duxit Virginem, vel ea etiam vivente suscepit sacros Ordines, & post hoc aliam (licet invalidè) duxit, eamque affectu conjugali cognovit, c. nuper, h. t. quòd quidem expressè loquitur de Clerico in sacris, tamen etiam ad Clericos in minoribus, imò & laicos extenditur, cum fundetur in defectu perfectæ significationis Sacramenti omnibus communi; ac in eo, quòd quis bis contraxerit matrimonium, licet unum invalidè, si utrumque consummavit affectu maritali: quartus casus est, si quis duo matrimonia contraxit de facto, non de jure, adeoque ambo invalida. Ex hoc inferunt sine matrimonio vero, vel attentato, eoque consummato affectu conjugali, non dari Bigamiam, atque adeò hanc non nasci ex concubinato, repetitis sponsalibus, frequenti fornicatione cum meretricibus, &c. ita Pirhing h. t.

h. t. n. 4. & 5. in hujus confirmationem V. dicenda à n. 2255.

2254 Not. 2. matrimonium bigamorum in eo deficere à perfecta significatione Sacramentali, quam cæteroquin habet matrimonium fidelium non bigamorum, quòd hoc (non autem illud) habeat similitudinem matrimonij celebrati à Christo cum Ecclesia, qui accepit Virginem, & intactam, ut notat Gonzalez in c. 9. *h. t. n. 8.* Hinc D. Augustinus de bono conjugali c. 18. non absurdum visum est, inquit, eum, qui excessit uxorum numerum singularem, non peccatum aliquod commississe, sed normam quandam Sacramenti amisisse, non ad dicitur bonæ meritum, sed ad ordinationis Ecclesiasticæ signaculum necessarium.

2255 Not. 3. circa bigamiam interpretativam in secundo casu bigamiæ interpretativæ, de quo nu. 2254. à nonnullis agnoscitur quidem irregularitatem in tali viro ex infamia, quòd copuletur adulteræ; non autem ex bigamiâ; id, quod etiam tenent de iis, qui duxerunt uxores jam ab alio cognitatas, qui est primi casus pars secunda. Nam in hoc casu non intercessit duplex matrimonium de jure, vel factò; ita Gibalinus de irregular. p. 2. c. 3. & apud eum Sayrus.

Nec obstant ea, quæ in contrarium afferuntur ex c. *si cuius*, & c. *si Laici dist. 34.* Nam ad hos Canones respondet Gibalinus cit. dicendo, ibi non affirmari maritos, quorum uxores adulterium perpetrarunt, esse bigamos; sed irregulares; quæ irregularitas non ex bigamiâ, sed ex infamia nascitur.

2256 Not. 4. irregularitatem quidem induci, etiam cum quis plura contraxit matrimonia, sed invalidè propter impedimentum dirimens; aut post unum validum, alterum invalidum; non tamen ex bigamiâ, sed ex delicto; sicut contingit in eo, qui cum uxore simul concubinam habuit, cujus irregularitas non provenit ex bigamiâ, sed ex delicto. Et sic Canonem Apostolicum 18. accipit Gibalinus cit. p. 93.

2257 Not. 5. bigamiam similitudinariam, de qua nu. 2252. negati à Passilio Legionensi q. 3. Scholastica c. 9. pag. 171 Gibalino cit. c. 3. propof. 4. Gonzalez cit. nu. 9. quia, licet tales arceantur ab ordinibus (consequenter sunt irregulares) non tamen

ob defectum significationis Sacramenti, qui in bigamo reperitur; sed in penam delicti opere subsecuto, ut ait Innocentius in c. *fin. h. t.* & probatur ex c. *sanè, 2. de Cleric. conjugat.* ubi ad Ordines, & beneficia deinceps admitti prohibentur Clerici conjugati, nisi fortè perpetuam voverent castitatem, & qui unicam, & Virginem habuissent.

2258 Ex hoc colliges, divisionem illam bigamiæ in interpretativam, & similitudinariam non ab omnibus recipi, præsertim secundum divisionem interpretativam in secundum, tertium, & quartum casum, de quo à nu. 2253. Et ideo etiam Pyrrhus Corradus in praxi dispens. Apostol. l. 2. c. 1. nu. 3. bigamiam interpretativam definit præcipuè per hoc, quòd quis accepit viduam in uxorem, eamque carnaliter cognoverit. Unde quando in c. quot quot 27. q. 2. dicitur, prævaricantes à castitate promissa, & professa, pœnis bigamorum plecti, & inter bigamos haberi, aliud non intenditur, quam quòd tales puniantur ut bigami, non, quia bigami sunt; sed, quia delictum perpetratum vindicatur pœnis bigamorum V. nu. 2810.

ARTICULUS II.

An qualibet bigamia faciat irregularem?

2259 Resp. affirmativè, ex c. *confidat*, 59. dist. 50. ubi prohibetur, ne ullus Pontificum, seu Episcoporum, bigamos applicet divinis ministerijs servituros, & c. nuper h. t. ubi simpliciter asseritur, quòd cum bigamis dispensare non liceat, & c. unic. eod. in 6. ubi bigami privantur omni privilegio Clericali, & sub pœna excommunicationis prohibentur tonsuram, vel habitum Clericalem deferre; advertendum tamen, nos loqui de qualibet bigamia, quæ in ordine ad hunc effectum, saltem juris dispositione bigamia censetur; & hoc propter dicta à n. 2256.

2260 Ex hoc colliges 1. quòd bigami simpliciter arceantur à clericatu, & ordinibus, ut habetur ex decreto Concilij generalis Nicceni, quòd refertur in c. *cognoscamus* 14. dist. 34. ubi dicitur, nullum debere Clericum esse, qui secunda conjugia sortitus est; & viduarum maritos, Clericos fieri non posse, intellige eum limitatione
in